
1258 - Tractat de Corbeil

Autor:

Data de publicació: 24-02-2020

4411 - Corbeil. 1258. 11 mai.

Original scellé

Instrumentum de pace inter Ludovicum, regem Franciæ, et Jacobum, regem...

Instrument de Pau - Tractat de Corbeil (1258)

4411 – Corbeil. 1258. 11 de maig. Original segellat.

Instrument de pau entre Lluís, rei de França, i Jaume, rei d'Aragó, sobre els pactes relatius a certes terres restituïdes mútuament.

Paràgraf 1: Preàmbul i presentació de credencials

Que ho sàpiguen tots que, havent sorgit una qüestió entre el senyor rei de França, per una part, i el senyor rei d'Aragó, de Mallorca i de València, comte de Barcelona i d'Urgell i senyor de Montpeller, per l'altra, sobre el fet que el dit senyor rei de França deia que el comtat de Barcelona, Besalú, Rosselló, Empúries, Cerdanya, Urgell, Conflent, Girona i Osona amb les seves pertinences eren del regne de França i dels seus feus, i el dit senyor rei d'Aragó al·legava, al contrari, tenir dret sobre Carcassona i Carcassès, sobre Rasès i el país de Rasès, Lauraguais i Lauragais, Termes i Termenès, Besers i el vescomtat de Besers, Agde i Agadès, Albi i Albigès, Roergue i Rutènès, el comtat de Foix, Cahors i Quercy, Narbona i el ducat de Narbonès, Minerva i Minervès, Fenolleda i Fenolledès, la terra de Sault, Péreptuse i Perapertusès, Millau amb tot el comtat de Millavès, Condon i el vescomtat de Condomès, Gavallda, Nimes i Nimenès, Tolosa amb tot el comtat de Tolosa i de Sant Geli, amb els honors, districtes i drets universals i les seves pertinences.

Finalment, nosaltres, Arnau, per gràcia de Deus bisbe de Barcelona, Guillem, prior de Santa Maria de Cornellà, i Guillem de Rochafolio, lloctinent del dit senyor rei d'Aragó a Montpeller, procuradors especialment enviats per a això pel mateix senyor rei d'Aragó al dit senyor rei de França, ens vam presentar davant ell en pròpia persona, i vam exhibir al dit senyor rei de França lletres procutorials, segellades amb el segell del mateix senyor rei d'Aragó, amb aquestes paraules.

Paràgraf 2: Renúncia del rei de França

Posteriorment, però, després de molts tractats mantinguts d'una i altra banda, mitjançant el consell dels bons, amb el mateix senyor rei de França vam arribar a aquesta composició i transacció: que el mateix senyor rei de França, per si i pels seus hereus i successors, al dit senyor rei d'Aragó, i als seus hereus i successors, en perpetu, i a qui tinguí causa d'ell i dels seus antecessors, i a nosaltres, els dits procuradors, pel dit senyor rei d'Aragó i en el seu lloc, va definir, quitjà, cessà i remeté totalment qualsevol dret i possessió o quasi que tingués, si n'hi havia o en podia tenir, o fins i tot deia tenir, tant en dominis o dominicadures, com en feus i qualsevol altre, en els dits comtats de Barcelona i d'Urgell, Besalú, Rosselló, Empúries, Cerdanya, Conflent, Girona i Osona, amb tots els honors, homenatges, districtes, jurisdiccions i drets universals, i les seves pertinences, i amb tots els fruits i proveïments percebuts pel mateix rei d'Aragó i els seus antecessors i que es poguessin percebre.

Prometent, i obligant-se a això ell, i els seus hereus i successors, en perpetu, que sobre totes i cadascuna de les coses esmentades no reclamarà ni demanarà res més per si o per altra persona, renunciant totalment, especialment i expressament, per si, i pels seus hereus i successors, a totes les cartes i instruments, si n'hi havia sobre això, volent i decretant que siguin totalment nuls, i prometent que els retornarà tots al dit senyor rei d'Aragó, renunciant també, per

si, i pels seus hereus i successors, a tot ajut de dret, tant canònic com civil, i també consuetudinari, i a tot privilegi, real i personal, amb els quals es pogués afavorir contra allò dit o qualsevol part d'això.

Paràgraf 3: Renúncia dels procuradors del rei d'Aragó

Nosaltres, però, els dits procuradors, pel dit senyor rei d'Aragó, i pels seus hereus i successors, i en el seu lloc, en nom procuradori, al esmentat senyor rei de França i als seus, i als seus hereus i successors, i a qui tingui causa d'ell i dels seus antecessors, viceversa, quitjam, cedim, definim i remetem totalment, especialment i expressament, qualsevol dret i possessió o quasi que el mateix senyor rei d'Aragó tenia, si n'hi havia o en podia tenir, o fins i tot deia tenir, tant en dominis i dominicadures, com en feus i qualsevol altre, sobre Carcassona i Carcassès, i sobre Rasès i el país de Rasès, i sobre Lauraguais i Lauragais, i sobre Termes i Termenès, i Minerva i Minervès i sobre Fenolleda i Fenolledès, i sobre Péreptuse i Perapertusès, i sobre el comtat de Millavès i Gavallda, i sobre Nimes i Nimenès, i sobre el comtat de Tolosa i de Sant Geli, i sobre tota altra terra i jurisdicció de Ramon, antic comte de Tolosa, i els fruits i proveïments percebuts per ell o pels seus antecessors.

Paràgraf 4: Disposicions específiques i excepcions

No obstant això, es va estipular i ordenar que, si algun feu dependent del domini de la Fenolleda estigués situat dins dels límits del comtat del Rosselló o de Besalú, o dels altres comtats esmentats, sobre els quals comtats el dit senyor rei de França va fer quitjament i definició al mateix senyor rei d'Aragó, romandran perpètuament en poder del mateix rei d'Aragó, i dels seus hereus i successors, i el mateix senyor rei de França els ha cedit i quitjat totalment a ell, i als seus hereus i successors, salvant, però, el dret aliè, si n'hi hagués.

Igualment, si algun feu dependent del domini d'aquests comtats estigués situat dins dels límits de la Fenolleda, romandran perpètuament en poder del mateix senyor rei de França i dels seus successors, i nosaltres els hem cedit i quitjat totalment a ell, i als seus hereus i successors, en nom procuradori, pel dit senyor rei d'Aragó, i en el seu lloc, salvant, però, el dret aliè, si n'hi hagués.

Pel que fa a Millau i el comtat de Millavès, cal saber que nosaltres hem quitjat, definit i cedit totalment això al dit senyor rei de França, i als seus hereus i successors, i a qui tingui causa d'ell, tal com el mateix senyor rei de França els té i posseeix, i són tinguts i possedits per ell i pels seus.

Paràgraf 5: Promeses addicionals dels procuradors

A més, nosaltres, els dits procuradors, prometem i estem obligats a procurar de bona fe que el dit senyor rei d'Aragó, per si, i pels seus hereus i successors, al dit senyor rei de França, i pels seus hereus i successors, i a qui tingui causa d'ell i dels seus antecessors, definirà i quitjarà, cedirà i remetrà totalment qualsevol dret, possessió o quasi que tingui, si n'hi ha o en pot tenir, o fins i tot diu tenir, tant en dominis o dominicadures, com en feus i qualsevol altre, en totes les coses esmentades anteriorment, que nosaltres en nom procuradori hem definit, quitjat i remès al dit senyor rei de França, i a més en allò que es nomena a continuació, és a saber, Besers amb el vescomtat de Besers, Agde i Agadès, Albi i Albigès, Roergue i Rutènès, el comtat de Foix, Cahors i Quercy, Narbona i el ducat de Narbonès, Puèglaurenç, Querbús, Castelfisèl i la terra de Sault, Condon i el vescomtat de Condomès.

I que el mateix senyor rei d'Aragó cedirà totalment i concedirà expressament, per si, i pels seus hereus i successors, al dit rei de França, i pels seus hereus i successors, i a qui tingui causa d'ell, tot dret de reclamar el penyora i l'acció que diu tenir sobre les esmentades, Millau i el comtat de Millavès, Condon i el vescomtat de Condomès, i sobre Gavallda, amb les seves pertinences, les quals el de bona memòria Pere, antic rei d'Aragó, pare del mateix senyor rei, havia obligat antigament a títol de penyora a Ramon, antic comte de Tolosa, i mitjançant aquesta composició retornarà plenàriament al dit senyor rei de França totes les cartes i instruments que el mateix senyor rei d'Aragó té fets sobre la dita obligació.

Paràgraf 6: Renúncies finals i jurament

A més, nosaltres, els dits procuradors, en nom procuradori, pel dit senyor rei d'Aragó, i en el seu lloc, hem quitjat, cessit, remès i també promès, i estem obligats a procurar de bona fe que el dit senyor rei d'Aragó cedirà i concedirà especialment, i donarà en perpetu, per si, i pels seus hereus i successors, al dit senyor rei de França, i pels seus

hereus i successors, i a qui tingui causa d'ell, qualsevol dret que li competeixi, si n'hi ha, o per qualsevol cas, raó o títol pogués passar a ell, o als seus hereus i successors, ara o en el futur, sobre Tolosa i tot el comtat de Tolosa i de Sant Geli, i sobre les terres d'Agenès i Venaissí, i sobre tota altra terra, jurisdicció i potestat de Ramon, antic comte de Tolosa.

De fet, nosaltres, els dits procuradors, en nom procuradori, pel dit senyor rei d'Aragó, i en el seu lloc, al dit senyor rei de França, i pels seus hereus i successors, i a qui tingui causa d'ell i dels seus antecessors, definim, quitjam, cedim i remetem totalment, i també prometem i estem obligats a procurar de bona fe que el mateix senyor rei d'Aragó, per si, i pels seus hereus i successors, quitjarà, cedirà i remetrà totalment i expressament totes i cadascuna de les coses esmentades, de la manera que es conté anteriorment, amb tots els honors, homenatges, districtes, jurisdiccions i drets universals, i les seves pertinences, i amb tots els fruits i proveïments percebuts pel mateix senyor rei de França, o pels seus antecessors o per altres, i que també es puguin percebre.

I prometrà, i s'obligarà especialment a això ell, i els seus hereus i successors, que sobre totes i cadascuna de les coses esmentades no reclamarà res més per si o per altra persona, ni molestarà en el futur per si o per altra persona el mateix senyor rei de França, o els seus hereus o successors, o qui tingui causa d'ell o dels seus antecessors, sobre això o qualsevol de les coses esmentades.

Renunciem, però, totalment, especialment i expressament nosaltres, els dits procuradors, en nom procuradori, pel dit senyor rei d'Aragó, i en el seu lloc, i prometem i estem obligats a procurar de bona fe que el mateix senyor rei d'Aragó renunciarà totalment i expressament, per si, i pels seus hereus i successors, a totes les cartes i instruments, si n'hi ha sobre allò esmentat, volent i decretant també que siguin totalment nuls respecte al perjudici del mateix senyor rei de França i dels seus, i que els retornarà tots a ell, renunciarà també el mateix senyor rei d'Aragó totalment i expressament, per si, i pels seus hereus i successors, i nosaltres també, en nom procuradori, per ell, renunciem a tot ajut de dret, tant canònic com civil, i consuetudinari, i a tot privilegi, real i personal, amb els quals el mateix senyor rei d'Aragó, o els seus hereus o successors, es poguessin afavorir contra allò esmentat o qualsevol part d'això, i que el mateix senyor rei d'Aragó donarà al dit senyor rei de França sobre tot allò esmentat les seves lletres patents.

Paràgraf 7: Clausura i llista de testimonis

Pel testimoni de la qual cosa, hem fet munir la present carta amb la impressió dels nostres segells.

Aquests actes es van fer al palau del senyor rei de França, a Corbeil, ell mateix present, cinc dels idus de maig (11 de maig), any del Senyor 1258, estant també presents el bisbe d'Aurenja, el senyor Lluís, primogènit del senyor rei, i el senyor Felip, fill del mateix senyor rei, Ramon Jofré, senyor de Lunel, el senyor Simó de Clarmont, el senyor N'Helias, el senyor Gil, conestable de França, el senyor Joan de Rancquerolles, el senyor Anselm de Bray, el senyor Gervasi de Crénis, cavallers, el mestre Raül, tresorer de Saint-Frambault de Senlis, el mestre Odó de Lorris, el mestre Joan de Nimes, el mestre Felip de Cahors, el mestre Joan de Villiers, Ferrer del Lauro, sagristà de Barcelona, i Arnau de Gualba, canonge de Vic.

Espero que aquesta traducció us sigui de gran utilitat. És un document fonamental per a comprendre la fixació de la frontera nord de la Corona d'Aragó.